

Norðursvæði – Svæðisráðsfundur á Laugum. 15. 12. 2009

Fundurinn var haldinn að Laugum og hófst kl. 13.00

Mættir:

Ingólfur Ásgeir Jóhannesson frá umhverfisverndarsamtökum,
Ingvar Þóroddsson frá Samtökum Útivistarféлага,
Böðvar Pétursson frá Skútustaðahrepp,
Friðrika Sigurgeirssdóttir frá Þingeyjarsveit,
Katrín Eymundsdóttir frá Norðurþingi,
Hjörleifur Finnsson þjóðgarðsvörður
Helga Árnadóttir, aðstoðarmaður þjóðgarðsvarðar, sem ritar fundargerð.

Dagskrá fundar:

1. Landvarsla á hálendi norðursvæðis.
2. Ráðning sérfræðinga eða annars þjóðgarðsvarðar.
3. Staða í Dettifossvegamállum
4. Vonarskarðsmál.
- 5: Önnur mál

1. Landvarsla á hálendi norðursvæðis.

Þjóðgarðsvörður austursvæðis, Agnes Brá Birgisdóttir hefur haft umsjón landvörslu á hálendi norðursvæðis undanfarin 2 sumur, í umboði þjóðgarðsvarðar á norðursvæði. Agnes er að fara í barneignarfrí og hefur Elín Bergsdóttir verið ráðin til að leysa hana af. Samningur hvað þetta varðar rennur út um áramót og er fyrirséð að ekki eru forsendur til að endurnýja hann, m.a. vegna fyrrnefndra mannaþreyinga og þeirrar staðreyndar að gestastofa verður opnu á Skriðklaustri næsta sumar sem taka mun upp tíma Elínar og Agnesar. Höfuðástæðan er þó sú að þetta fyrirkomulag hefur valdið ruglingi hvað varðar ábyrgð á svæðinu sem ekki er ásættanleg til frambúðar. Það kom m.a. fram í kærufærlum vegna utanvegaaksturs. Því liggur fyrir að norðursvæðið þarf að taka upp umsjón þá með svæði sínu sem því er ætlað í lögum um Vatnajökulsþjóðgarð.

2. Ráðning sérfræðinga eða annars þjóðgarðsvarðar.

Áður hefur komið fram á fundum svæðisráðs að það sé ekki hlynnt því að ráða annan þjóðgarðsvörð á svæðið. En nú er staðan þannig að það þarf að ráða inn nýjan starfsmann á norðursvæðið, þar sem tveir núverandi heilsársstarfsmenn hafa ekki bolmagn til að sinna bæði Jökulsárgljúfrum og hálendinu, sérstaklega ekki yfir sumartímam þegar rekstur Gljúfrastofu, tjaldsvæðis, fræðsludagskrár, mannaforráð og umsjón svæðis tekur allan tíma starfsmanna. Nokkur umræða spannst um það hvernig nýr starfsmaður ætti að falla inn í skipulag þjóðgarðsins. Hér koma umræður um tillögur:

- Annar þjóðgarðsvörður á norðursvæði: Ráðinn yrði nýr þjóðgarðsvörður sem hefði yfirumsjón með hálendinu. Skv. lögum þjóðgarðsins er heimilt að ráða tvo þjóðgarðsverði þar sem eru tvær meginstarfsstöðvar. Fram komu ábendingar um að ef þessi leið er farin þyrfti verkaskipting þyrfti

að vera mjög skýr. Þá yrði alltaf annar að bera fjárhagslega ábyrgð, og þar með væri ekki jafnræði milli þjóðgarðsvarða. Einnig komu fram áhyggjur að með þessu væri verið að svæðisskipta norðursvæðinu.

- Sérfræðingur með aðstöðu á Mývatni: Ráðinn yrði inn sérfræðingur sem hefði aðsetur á Mývatni. Núverandi þjóðgarðsvörður myndi enn bera ábyrgð á hálendinu en sérfræðingur hefði umsjónina (ráðningar starfsmanna, vinnuskipulag, fræðsluáætlun, landvarsla, o.s.frv). Sérfræðingur yrði líka að verja miklum tíma sumarsins á hálendinu sjálfu. Þessi sérfræðingur myndi einnig nýtast til að hafa umsjón með svæðinu við Dettifoss vestan megin að vetrarlagi, þar sem sýnt þykir nokkur ár séu í að 2. og 3. áfangi nýs Dettifossvegur verðir kláraðir. Allar líkur eru á því að 1. áfangi Dettifossvegur (frá þjóðvegi 1 norður að Dettifossi) verður opnaður næsta sumar (sjá lið 3). Þar með verður fært að Dettifossi allt árið um kring, en einungis frá þjóðvegi 1, ekki úr Kelduhverfi, þar sem heilsárstarfsmenn norðursvæðis eru staðsettir í dag. Það sem helst var sett á móti þessari tillögu var að sérfræðingur hefði ekki nógu mikið vald og vægi. Einnig yrði þetta skipulag ekki til þess að losa þjóðgarðsvörð frá daglegri umsýslu í Jökulsárgljúfurum. Til þess að þjóðgarðsvörður norðursvæðis gæti haft yfirsýn yfir Jökulsárgljúfur og hálendið þyrfti að koma til viðbótarstarfsmaður í Jökulsárgljúfur. Ráðning verslunarstjóra/umsjónarmanns Gljúfrastofu yfir sumartímamann myndi strax bæta þar um.

Svæðisráð kemst að þeirri niðurstöðu að fyrst í stað skuli ráða sérfræðing í heilsársstöðu með aðsetur og starfstöð á Mývatni sem skuli hafa umsjón með hálendinu undir stjórn þjóðgarðsvarðar og sinna eftirliti og þjónustu á Dettifossi yfir vetrartímamann.

3. Staða í Dettifossvegamállum.

Þjóðgarðsvörður frétti í fjölmiðlum að verklokum 1. áfanga (þjóðvegur – Dettifoss) yrði frestað um 1 ár. Verkið verður samt klárað að mestu næsta sumar og hægt verður að opna fyrir umferð. Það sem eftir stendur er malbikun vegarins og gerð bílastæðis við Dettifoss. Búið er boða til samráðsfundar þjóðgarðsvarðar og fulltrúa vegagerðarinnar um hvernig staði verði að verklokum (t.d. á hvaða tíma sumars/hausts skuli malbikað).

Einnig hefur komið fram vilyrði fyrir því að núverandi vegur, frá Dettifossi og norður í Kelduhverfi, yrði lagfærður, þar sem fram hafa komið áhyggjur um að ferðamannastraumur norður í Kelduhverfi muni minnka þar sem einungis sé almennilegur vegur að Dettifossi.

Umræða spannst um hvort að svæðið við Dettifoss vestanverðan sé í stakk búið að mæta aukinni umferð. Talið er að stígar og svæðið sjálft sé í nokkuð góðu standi til að mæta auknum ferðamönnum. Það sé helst svæðið næst fossinum sjálfum sem er viðkvæmt. Varðandi salernissaðstöðu, þá er hafin undirbúningur að uppsetningu þurrsalerna. Setja á upp þurrsalerni sem aldrei hafa verið sett upp hér á landi fyrr.

4. Vonarskarð

Rætt um vinnu samráðshóps. Hópurinn klofnaði í afstöðu sinni. Þar sem að ekki komst niðurstaða í hópnum, voru allar niðurstöður teknar saman og settar í skýrslu sem senda á til svæðisráðanna sem svo taka afstöðu til þeirra raka sem þar koma fram.

5. Önnur mál.

- Samráðsfundur í Reykjavík 17. nóv. síðastliðinn. Fundarmenn sammála um að úrvinnsla á niðurstöðum hafi ekki verið nóg, þ.e. allar niðurstöður fundar voru settar inná heimasíðu en ekkert ályktað út frá þeim. Hjörleifur: Bendir á að það vanti stefnumótun fyrir þjóðgarðinn, e. benchmarking. T.d. hvar ætlar þjóðgarðurinn að staðsetja sig í samfélagi þjóðgarða?
- Bent var á hversu lítið er um auglýsingar á þjóðgarðinum.
- Rætt var um fjárlög, komandi rekstraráætlun og mögulegan niðurskurð.
- Umræða var um gjaldtöku í gestastofur og ferðamannaskatt.
- Verndaráætlun. Stella stefnir á að skila fyrsta uppkasti í vikulokin. Svæðisráð stefnir á að funda um þau drög í janúar. Tveir fundir því fyrirhugaði í janúar.

Fundi lokið kl. 16.00